

12.seiklus „Mida Jeesus rääkis“ Kadunud ja leitud

Pühapäevakoolitund 60/100
Luuka 15:1-10

„Kadunud ja leitud“ on kaheteistkümnenda seikluse „Mida Jeesus rääkis“ viies piiblitlugu.

SEIKLUSE ALGUS...

Kirjakoha lugemine

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: tutvustada selle tunni piiblitlugu

Abivahendid: Piiblid või raamatud „Suur Piibliseiklus“

Alustage seiklust sellega, et otsite Piiblist üles ja loete kirjakoha Lk 15:7

„Nõnda on taevas ühe meeltparandanud patuse pärast rohkem rõõmu kui üheksakümne üheksa õige pärast, kellele ei ole vaja meeletparandust.“

1. Mida see kirjakohat ütleb tänase piiblitloo kohta?
2. Kas seal on mainitud mõnda inimest või kohta?
3. Mis sa arvad, millest täna juttu tuleb?
4. Julgusta lapsi ära arvama, millest tunnis juttu tuleb. See aitab lastel olla aktiivsemalt tundi jälgimas ja arendab nende etteaimamisvõimet.

Teemalaul

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: ülistada koos Jumalat

Abivahendid: alusta Suure Piibliseikluse iga tundi hoogsa lauluga, mille lapsed alati kergelt ära tunnevad ja mida nad kaasa laulda oskavad.

Ajajoon

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: mõista, milline koht on sellel konkreetset piiblitlool Jumala ja Tema rahva pikemas (aja)loos

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“, Piibli ajajoon

1. Milline koht on sellel piiblitlool Jumala ja Tema rahva pikemas (aja)loos?

Otsi välja raamatu „Suur Piibliseiklus“ lk 73 paremal servas asuv ajajoon.

2. Vaadake selle ajajoone märgitud osa, kus on kirjas kaheteistkümnenda seikluse viis piiblitlugu. Milline koht on sellel seiklusel Jumala suures loos? Milline koht on täna sel lool kaheteistkümnenda seikluse viie loo hulgas?

3. Kui on kasutada veel mingeid teisi Piibli ajajooni, siis arutlege, kuhu see Piibli kirjakohat ajajoonel sobitub. Kas see on suure loo algusosas? Kas see on enne või pärast Jeesust? Mis veel kohe vahetult enne ja pärast seda lugu toimub?

Avaküsimused

Kestus: 5-10 minutit

Eesmärk: ärgitada mõtteid selle piiblitloo kohta ja seostada neid oma kogemustega

Arutlege sissejuhatuseks nende küsimuste üle üheskoos.

Kõik armastavad häid lugusid! Kust leiad sina selliseid lugusid, mis sulle meeldivad?
Raamatutest? Filmidest? Kui keegi jutustab?

- Millised on su lemmikloomad?
- Milliseid lugusid sa raamatutest või telekast hiljuti nautisid? Mida sa neist õppisid?

Mäng

Kestus: 10 minutit

Eesmärk: luua lõbus sissejuhatust teemasse

Abivahendid: ämbritäis saepuru, ribastatud paberit või „möksi“ (internetis on kleepiva massi tegemise retsepte), plastmassist mängulammast, mitmed samasuurused esemed, pakkimismaterjal, auhind (valikuline)

1. Paki mängulammast ja teised asjad enne tundi ära nii, et kõik tunduvad väga sarnased. Pane need ämbrisse saepuru vm sisse.
2. Näita kõigile „lamba auku“ ja ütle, et see, kes leiab sealt lamba, saab auhinna.
3. Lapsed võtavad kordamööda ämbrist ühe pakitud asja.
4. Anna võitjale väike auhind. Küsi, mis tunne oli lammast leida.
5. Ütle, et Jeesus rääkis loo sellest, mis tunne ühel karjasel oli, kui ta leidis oma kadunud lamba.

SÜVENEME PIIBLILOOSSE

Piiblilugemine

Kestus: 10 minutit

Eesmärk: kuulata piiblilugu või lugeda seda ise ja mõista selle loo konteksti

Abivahendid: Piiblid, raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Tausta loomine

Jutujärg...

Jeesus nägi vaeva inimestega, kellest teised ei hoolinud. Ta pidas oluliseks kohtumisi nii vaestega kui nendega, kes olid oma töö tõttu teiste poolt hüljatud ja nendega, kes põdesid vastikuid haiguseid. Need inimesed oli väga õnnelikud sellise sõbra üle nagu Jeesus. Kuid olid ka teised, kes ei pidanud õigeks, et Jeesus, kes rääkis Jumalast, veetis aega selliste inimeste hulgas.

2. Lugege koos

Lase lastel otsida oma Piiblist välja Lk 15:1-10.

Loe selle kirjakohta tekst neile ette või lase lugeda mõnel lapsel, kes oskab soravalt lugeda. Teised jälgivad teksti oma Piiblistest.

3. Mis edasi sai...

Jeesus rääkis veel kolmandagi loo kellestki, kes oli kadunud. Seekord oli tegu pojaga, kes lahkus oma kodust ja kelle isa ei lakanud lootmast, et poeg kord koju tagasi pöördub. Loe seda lugu Lk 15:11-32.

Vaatame pilti

Kestus: 5-10 minutit

Eesmärk: süveneda sellesse piibliloosse nägemismeele kaudu

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Otsi üles väike pilt „Kadunud ja leitud“ raamatu „Suur Piibliseiklus“ 78. leheküljel. Kirjeldage üksteistele, mis sealt pildilt paistab. Kuidas on sellel pildil kujutatud sündmusi ja inimesi, kelle kohta just lugesite?
2. Ava leheküljel 75 ja 76 asuv suur pilt. Leia üles, missuguses kohas pildil on „Kadunud ja leitud“.
3. Anna lastele piisavalt aega ja võimalust seda pilti uurida, sest sealt on võimalik väga palju huvitavat leida ja avastada.
4. Aita lastel seda kõike sõnadesse panna, küsides küsimusi, näiteks:
 - Kes on pildil?
 - Mis seal toimub?
 - Kas sa mäletad, mis toimus enne seda?
 - Kas sa oskad selle pildi järgi kogu loo jutustada?
 - Mis sa arvad, mis edasi saab?

Uuri Piiblit

Kestus: 10-15 minutit

Eesmärk: mõista, millest see piiblilugu tegelikult räägib

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“

Vastake koos küsimustele raamatu „Suur Piibliseiklus“ lk 78.

- Millised kaks asja nendes kahes loos olid kadunud ja millised 108 asja ei olnud kadunud?
- Kas sa oled kunagi tundnud, et oled eksinud ega suuda leida Jumalat? Mida Jumal sinu arvates sel ajal tegi, kui see juhtus? Miks?
- Mida sa arvad, miks Jeesus veetis aega koos inimestega, kes tegid halbu asju? Kuidas Jumal käitub inimestega, kellel pole temast sooja ega külma?

Kas sa teadsid...

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: saada teada olulisi asju Piibli kohta

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“

Õpi uusi asju Piibli kohta nendest faktidest:

Kadunud

Siin oli kadunud ainult üks lammas ja üks münt; ja 99 lammast ja 9 münti ei olnud kadunud. Jumal püüab alati leida ja tagasi tuua neid, kes on ära läinud.

Kes läheb Jeesusele korda?

Jeesust tunti 'maksukogujate ja patuste' sõbrana. Ta armastas olla nende inimeste seltsis, kes 'heade' inimeste arvates polnud hoolimist väärt. Miks? Kuna Jumal armastab neid ja soovib, et nad oleksid samuti Tema kuningriigis.

Variserid

Need mehed olid väga religioossed juudid, kes tundsid väga hästi Jumala seaduseid. Nende endi arvates teadsid nad täpselt millist käitumist Jumal inimestelt ootab. Nad pidasid kohutavaks seda, et Jeesus, kes väitis enda Jumalat tundvat, veedab aega selliste 'halbade' inimeste seltsis.

Kuldsalm

Kestus: 5-10 minutit

Eesmärk: õppida pähe selle piiblitunni kuldsalm

Abivahendid: trükitud salm väikesel lehel iga lapse jaoks kaasavõtmiseks, vatt, taustapaber, liim

„Jeesus ütles:

„Nõnda on taevas ühe meeltparandanud patuse pärast rohkem rõõmu kui üheksakümne üheksa õige pärast, kellele ei ole vaja meeletparandust.““ Lk 15:7

Jaga lapsed väikestesse gruppidesse ja palu neil kirjutada tänane salm taustapaberile kleepides vatist sõnu. Riputage kohev salm seinale ning õppige see pähe.

SEIKLEME

Laulame

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: koos Jumalat ülistada

Laulge üheskoos, ülistades Jumalat.

Arutleme koos

Kestus: 10-15 minutit

Eesmärk: otsida ja leida vastuseid meie ja teiste küsimustele selle piiblitloo kohta

Suur Piibliseiklus julgustab lapsi küsima küsimusi iga piiblitloo kohta. Oluline on, et lapsed küsiks seda, mida nad tegelikult tahavad teada. Pühapäevakooli õpetajal (vanematel, vanavanematel, õdedel-vendadel, juhtidel, sõpradel vms) tuleb siis nendele küsimustele vastused leida. Osa küsimusi ja vastuseid on ära toodud ka internetis www.suurpiibliseiklus.com.

1. Meie küsimused

Kui sinu rühma lastel on juba tekkinud küsimusi selle piibliloo kohta, siis on just praegu õige aeg hakata neile vastuseid otsima. Julgusta lapsi küsimusi ja mõtteid jagama. Kas on mingi küsimus, mis on laste jaoks selle loo põhiküsimus? Mis on see, mis selle loo puhul kõige rohkem segaseks jääb või häirib? See võib olla miski, mis tundub neile ebatõenäoline või võimatu; miski, mis jääb arusaamatuks, või sõnad, millest nad lihtsalt aru ei saa. Lastel võib olla palju küsimusi! Anna neile võimalus küsida!

2. Meie vastused

Otsige üheskoos vastuseid tekkinud küsimustele. Kui rühm on suur, siis jaga see väiksemateks gruppideks ning vaata, milliseid vastuseid lapsed ise leiavad. Parim oleks, kui igal sellisel väiksemal grupil oleks ka oma täiskasvanust juhendaja. Kui aga rühm on väike, siis jagage ühiselt küsimusi ja leidke neile vastuseid. Arutle koos lastega ja ära anna neile liiga kiiresti valmisvastuseid.

3. Teiste küsimused

Räägi lastele Lewisest ja loe tema küsimus.

Lewis on 10-aastane. Kui ta vanaema juures külas on, meeldib talle kirikus käia. Nad lugesid koos seda piiblilugu ja Lewisel tekkis palju küsimusi. Kõigepealt tahtis ta teada: „Miks selle naise jaoks oli see üks kadunud münt nii tähtis?”
Küsi oma rühma lastelt: „Kuidas teie vastaksite Lewise küsimusele?”

Ka siin võid jagada suurema rühma väiksemateks gruppideks, et igaühel oleks võimalik sõna võtta.

4. Teiste vastused

Lewise vanaema Ann vastas tema küsimusele. Lugege Anni vastus ette:

„Neil päevil oli tol naisel ilmselt ainult kümme münti. Seal polnud panka ja polnud ka muud võimalust raha saada. Mündid olid tollel ajal palju väärtuslikumad kui need nüüd on.”

Nad rääkisid veel ning Lewis nõustus: “See oli siis väärt otsimist. Üks lammas oli karjase jaoks ka väga tähtis.”

Ann küsis: “Kas selle loo kohta on sul veel küsimusi?”

Lewis vastas: “Ma ei tea, mida tähendab ‘kahetsema’.”

Ann selgitas: “See tähendab, et ütled palun vabandust ja mõtled seda nii tõsiselt, et ei taha seda halba enam uuesti teha. Neid asju, mis me teeme valesti, nimetatakse ‘pattudeks’.”

Seepeale mõistis Lewis: “See on siis lugu vabandamisest. See lammas oli nagu inimene, kes on teinud midagi valesti ja peab enne teiste juurde tagasi tulemist vabandust paluma. Need 99 lammast ei pidanud vabandust paluma, sest nad polnud midagi valesti teinud.”

Ann mõtiskles: “Kas sinu arvates need teised lambad võivad ka kunagi midagi valesti teha?”

Lewis pakkus välja: “Kui nad midagi valesti teevad, on nad nagu see kadunud lammas ja peavad andeks paluma ja siis võivad ka teised pattu teha. Nii et kogu aeg teeme me kõik pattu ja palume andeks.”

Siis vastas Ann: “Jumal on õnnelik kui me vabandust palume. Jumal on nagu see naine, kes leidis oma väärtusliku mündi ja nagu see karjane, kes leidis oma kadunud lamba üles. Kui

me teeme koledaid asju, oleme me kadunud nii kaua, kuni me need asjad üles tunnistame ja andeks palume - siis saame me uuesti alustada.”

Lõpuks otsustas Lewis: “Mulle meeldib see kadunud lamba lugu. Nii tore on mõelda, et Jumal leiab su üles.”

Võrrelge neid vastuseid enda vastustega. Mis on sarnast ja mis erinevat?

Jagage nii oma küsimusi ja vastuseid kui ka oma vastuseid Elli küsimustele teistega, saates need e-posti aadressile info@avatudpiibel.ee.

Proovi järel...

Kestus: 20 minutit

Eesmärk: väljendada seda, kuidas see piiblilugu seondub meie igapäevaeluga

Abivahendid: nukud (valikuline)

1. Töötage koos või väikestes gruppides (nii et igas grupis on täiskasvanu abiks) et mõelda ühe loo kohta välja väike näidend. Võite rääkida seda lugu näiteks lambana või mündina. Mida võis kadunud lammas mõelda? Mida võis teha üks neist müntidest, mis *polnud* kadunud? Või võtke oma näidendi aluseks hoopis peategelane, karjane või naine. Piibliloost leiate selle, mida nad tegid - aga mida nad ütlesid või tundsid? Kujutage ette, milline võis olla ilm või päevaaeg jne.
2. Võite kirjutada ka sketši inimese seisukohast, kes seda lugu kuulas. Seal olid kindlasti Jeesuse sõbrad, tema 12 jüngrit. Aga seal olid ka maksukogujad ja inimesed, kes ei elanud hästi. Samuti olid seal ka religioossed ja juriidilised juhid jne. Kõik nad 'kuulasid' lugu erineval moel. Jeesus ütleb, et Jumala inglid rõõmustavad kui üks inimene, kes oli kadunud, pöördub Jumala juurde. Need uudised on head uudised nende jaoks, kes mõistsid, et nad on 'patused'. Kuid need uudised ei rõõmustanud religioosseid juhte, kes olid uhked selle üle, et nemad polnud kadunute hulgas.
3. Kui olete näidendi valmis saanud, siis mõelge, mida sellega edasi saaks teha. Üks võimalus on kokku koguda oma sõbrad või vennad-õed ja esitada see oma perekonnale. Või teha hoopis mõned nukud (või kasutada olemasolevaid mänguasju) ja panna püsti nukuteater (katke laud või toolid linaga, kükitage selle taha ja hoidke nukke ülal nähtaval.)

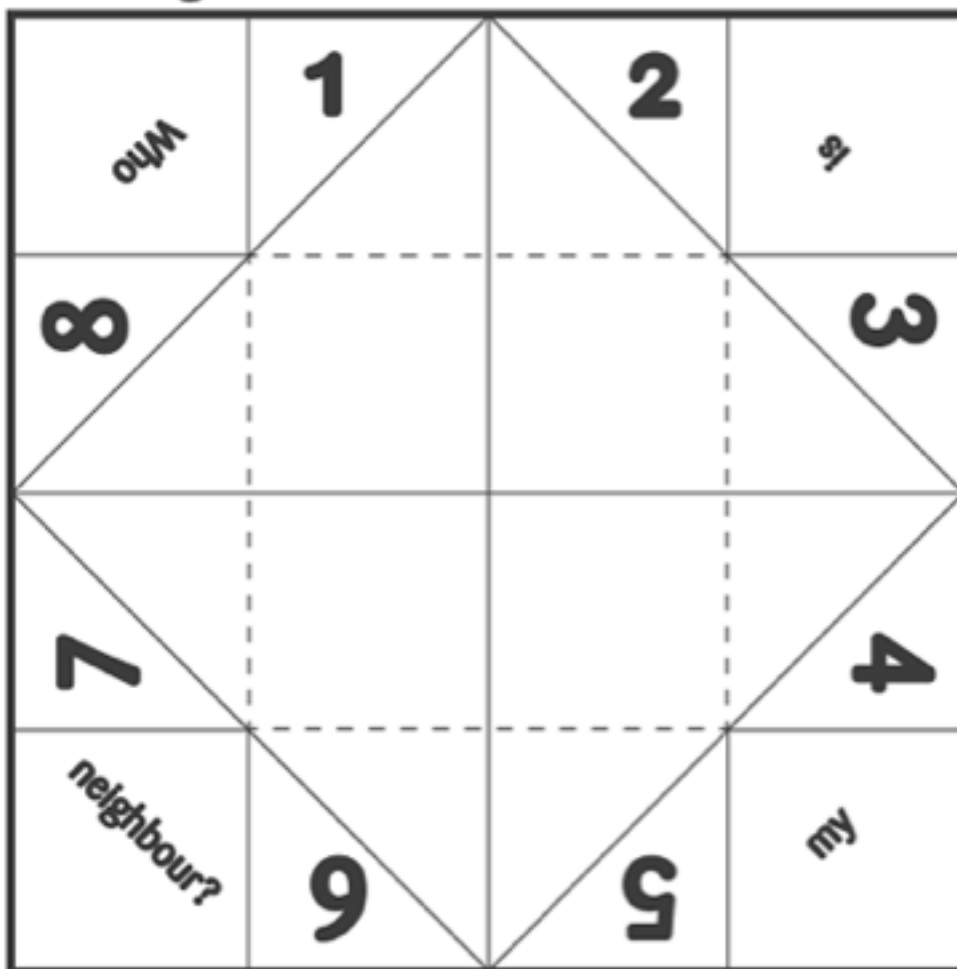
Loovtegevus

Kestus: 10 minutit

Eesmärk: väljendada seda, kuidas see piiblilugu seostub meie igapäevaeluga

Abivahendid: paberist „valijad“ (šabloon all)

1. Selgita, et Jeesus rääkis hea samaarlase loo, et vastata küsimusele. Lugege Luuka 10:27,29 uuesti ning esita lastele väljakutse arvata ära see küsimus ning ka vastus.
2. Anna igale lapsele „valija“ šabloon. Too esile, et kaheksa sisemist kolmnurka on tühjad. Aita neil kasutada seda, mida tähendamissõna läbi õppisid ning mõelda välja kaheksa küsimust või palveteemat (või mõlema segu) ja kirjutada need oma „valija“ sisse. Näiteks: „Kes aitas meest? Keda Jumal tahab, et mina aitaksin/ armastaksin? Palun aita mind selles.“ Nad võivad teha seda nii väikestes gruppides kui üksikult.

- Write the words in the empty spaces of your chooser before folding it up.
- Cut along the bold line.
- Turn the paper to the blank side and fold the corners into the middle, along the solid lines.
- Turn the paper over and repeat along the dotted lines.
- Fold in half.
- Gently put your fingers inside the flaps with the words on.
- Invite someone to choose a word first. Open and close your 'chooser' for the number of letters in the word. Then get them to choose a number; open and close that number of times. Choose a new number. Then open and read what you've written in that space. Repeat again for other readings. Talk about the different ways to help others. Pray that God will help us to help others.

Sõnad „valija“ nurkades: Kes on minu naaber?

- Enne kokkumurdmist kirjuta oma „valija“ tühjadesse osadesse sõnad.
- Lõika „valija“ välaaj mööda tumedat joont.
- Keera paber tagurpidi ja murra nurgad mööda pidevaid jooni keskele.
- Keera paber ümber ja korda nurkade murdmist mööda katkendlikke jooni.
- Murra „valija“ pooleks.
- Pane oma sõrmed õrnalt „valija“ tiibade sisse.
- Palu kellelgi mõelda üks sõna. Ava ja sulge oma „valija“ nii mitu korda, kui mitu tähte selles sõnas on. Siis palu valida üks arv; ava ja sulge „valija“

valitud arv kordi. Valige uus arv. Ava oma „valija“ ja loe, mida oled selle arvu juurde kirjutanud. Korda mängu ja loe uuesti. Rääkige erinevatest võimalustest teisi aidata. Palvetage, et Jumal aitaks meil teisi aidata.

3. Prooviga „valijatega“ omavahel mängida.

Räägi Jumalaga

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: veeta Jumalaga aega vastusena sellele loole

Kui me tahame olla koos Jumalaga ja oleme Temalt andeks palunud omaenda tahte tegemise, siis on Tema meiega koos isegi kui see meile vahel ei pruugi nii tunduda. Kujuta ennast ette lamba või mündina ja Jumal tuleb, et sind leida.

Enne kui lahkute...

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: võtta kokku see, millest on selle tunni jooksul räägitud, mida on avastatud ja kogetud

Abivahendid: kaardikesed, kus on kirjas seiklusesse kuuluvate piiblilugude pealkirjad; mõtisklusvihikud või paberilehed.

1. Iga tunni lõpus või iga seikluse lõpus (st iga viienda tunni lõpus) märkige endale kaardi peale ära, missugused osad Suurest Piibliseiklusest on läbitud.

2. Märki oma avastused ja olulised mõtted sõnade, sümbolite või piltide abil selle jaoks võetud vihikusse või paberilehtedele. Julgusta lapsi oma avastusi ja olulisi mõtteid vestluses ka teistega jagama.